

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра державного управління,
документознавства та інформаційної діяльності

ISSN 2617-4650

<https://doi.org/10.31713/st1-220190>

*Присвячений першому випуску
магістрів місцевого самоврядування*

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

збірник наукових праць
Спецвипуск 1-2, 2019 р.

Рівне – 2019

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Антонюк О. Р.	
Вплив державного регулювання на розвиток ринку аудиторських послуг в Україні	7
Бурачик А. І.	
Кадрове забезпечення системи охорони здоров'я в регіонах та сприйняття населенням медичної реформи (на прикладі Рівненської області)	14
Джинджоян В. В.	
Вплив органів державного управління на стратегічне управління розвитком туризму в Рівненській області	20
Корбутяк В. І., Михальчук К. П.	
Удосконалення системи державного регулювання працевлаштування молоді в Рівненській області	26
Зима І. Я.	
Визначення регіональних особливостей проведення медичної реформи	35
Сазонець І. Л.	
Особливості оцінювання діяльності органів місцевої влади в містах та в об'єднаних територіальних громадах	40
Свиридон О. В.	
Вдосконалення процесу та виявлення переваг створення об'єднаних територіальних громад (на прикладі Рівненської області)	45
Сивий Р. П.	
Регулюючий вплив установи «Центр розвитку місцевого самоврядування» на об'єднання територіальних громад	52
Тихончук Л. Х.	
Завдання та напрями роботи органів державного управління та місцевого самоврядування в сфері розвитку промислового потенціалу Рівненської області	58
Фесянов П. О., Хомич В. О.	
Вплив системи місцевого самоврядування на розвиток соціально-економічних процесів в місті	63
Цецик Я. П.	
Внутрішня політика органів польської влади на Волині у 1928-1930 рр.	68
Шанюк В. І.	
Курс на реформування процесу децентралізації державного управління	73
ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	
Вдовиченко Ю. В., Лещенко М. М.	
Економічна концентрація за участю транснаціонального капіталу: нові можливості для інноваційного синергізму	79
Гессен А. Є.	
Формування соціальних програм підприємств на основі оцінки рівня корпоративної соціальної відповідальності	91
Поляков М. В.	
Моделі інноваційної діяльності у міжнародному бізнесі	100
Рябокоть М. В.	
Концепція інжинирингових шкіл в контексте формування національної інноваційної системи	108
Сазонець О. М., Ващишин А. О.	
Державне регулювання функціонуванням та розвитком критичної інфраструктури в державах світу	117
Саленко А. С.	
Науково-методичні підходи до визначення виробництв як високотехнологічних країнами світу та міжнародними організаціями	127
Підготовка фахівців з місцевого самоврядування в Національному університеті водного господарства та природокористування	139

168 с.

11. Polipshennia okhorony zdorovia na sluzhbi u liudei. Spilnyi zi svitovym bankom proekt MOZ Ukrainy. URL: <http://wb.moz.gov.ua/> (data zvernennia: 30.01.2019).

12. Rivnenska oblasna klinichna likarnia : ofitsiinyi sait Komunalnoho pidpriemstva Rivnenskoï oblasnoi rady. URL: <https://rokl.rv.ua/> (data zvernennia: 30.01.2019).

УДК 330:334.012.74:330.3(477)<https://doi.org/10.31713/st1-220196>**JEL : H 70, O 18, R 12****Сазонець І. Л.,**

д.е.н., професор,
завідувач кафедри державного
управління, документознавства та інформаційної діяльності
Національний університет водного господарства та
природокористування, м. Рівне

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ В МІСТАХ ТА В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

Sazonets I. L.,

Doctor of Economics, Professor
Head of the Department of Public Administration,
Documentation and Information Activities
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

PECULIARITIES OF ASSESSMENT OF LOCAL AUTHORITIES 'ACTIVITIES IN CITIES AND UNITED TERRITORIAL COMMUNITIES

В статті проаналізовано особливості оцінювання діяльності органів місцевої влади в містах та в об'єднаних територіальних громадах. Визначено різницю в основних результатах дослідження та зроблено спробу визначити чинники, що вплинули на результати. Визначено вплив засобів масової інформації на формування думки жителів міст та селищ про дієвість реформи.

The article analyzes the peculiarities of evaluating the activities of local authorities in cities and in the united territorial communities. The difference in the main results of the study was identified and an attempt was made to identify the factors that influenced the results. Influence of mass media on forming of opinion of inhabitants of cities and settlements on effectiveness of reform is determined.

Ключові слова: оцінювання, діяльність, органи, державної влади, місцевого самоврядування, міста, села.

Keywords: evaluation, activity, bodies, state authorities, local self-government, cities, villages.

Постановка проблеми. У жовтні 2019 року в Національному університеті водного господарства та природокористування відбулася відкрита лекція «Місцева демократія та участь місцевих громад: Чому і як? Норвезький та український досвід участі громадян у прийнятті місцевих рішень». Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в

Україні. Спікером був Аадн Асланд, старший науковий співробітник Норвезького інституту міських та регіональних досліджень (NIBR), професор Столичного університету в м. Осло. Цей відомий в світі навчально-науковий заклад проводить велику роботу в Україні в сфері вдосконалення місцевого самоврядування в контексті розвитку громадянського суспільства на основі підвищення рівня спільної довіри населення та органів влади.

На національному рівні в Україні проводиться дослідження в рамках проекту «Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні», який реалізується Асоціацією міст України та Норвезькою асоціацією місцевих і регіональних влад у співпраці з Норвезьким інститутом міських і регіональних досліджень при фінансуванні Міністерства закордонних справ Норвегії. Особливістю побудови матеріалу у презентованому дослідженні було порівняння підходів до процесів децентралізації та оцінювання діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в містах та об'єднаних територіальних громадах. Основні висновки з проведеного дослідження потребують творчого осмислення та імплементації в практичних умовах розвитку місцевого самоврядування в регіонах України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

В процесі підготовки статті автор спирався в основному на результати проекту «Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні», на власні розробки в сфері регіональної економіки [1], зокрема підручник «Розміщення продуктивних сил» [9], реформоване законодавство з питань державного управління та місцевого самоврядування. В основу теоретичних підходів до формування статті було покладено напрацювання колективу авторів в процесі підготовки монографії, яка видана науковцями кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності під заг. ред. Сазонця І.Л. «Наукові основи та імплементація світових практик місцевого самоврядування та об'єднання територіальних громад» [7] та статті таких науковців, як Якимчук А.Ю. [2], Валюх А.М. [3], Антонова С.Є.

[4], Маланчук Л.О. [5], Корбутяк В.І. [6].

Мета статті. В статті на основі аналізу основних положень проведеного дослідження Асоціацією міст України та Норвезькою асоціацією місцевих і регіональних влад у співпраці з Норвезьким інститутом міських і регіональних досліджень при фінансуванні Міністерства закордонних справ Норвегії визначено особливості оцінювання діяльності органів місцевої влади в містах та в об'єднаних територіальних громадах.

Виклад основного матеріалу. Необхідно визначити глибину науковості проведеного дослідження. В опитуванні брали участь 1067 респондентів. При розрахунках довіря ймовірність встановлена на рівні 95% (відповідно, нормоване відхилення становить 1,96), похибка вибірки – $\pm 3,0\%$. Для опитування методом телефонного інтерв'ю застосовувалась стохастична (імовірнісна) вибірка. У процесі проведення опитування використовувалось питання-фільтр для відбору респондентів, які відповідали заданій вибірці (квотній, репрезентативній за статтю, віком і розміром населеного пункту). В дослідженні окремо опитувалися експерти, а окремо – населення.

Порівнюючи відповіді мешканців 10 міст України та обраних ОТГ, автори змогли побачити деякі відмінності в тому, як вони оцінюють роботу місцевої влади. За матеріалами дослідження 51% респондентів з ОТГ вважають, що «зазвичай можна покластися на обіцянки представників місцевої влади». Серед містян таких було лише 32%. Також серед мешканців ОТГ більше, ніж серед містян, тих, хто згоден, що «в їхньому місті представники місцевої влади дослухаються до думки громадян» (54% проти 37%). І якщо в містах 44% «у цілому задовольняє, як працює місцева влада», то в ОТГ таких нараховується 56%. Такі результати опитування можна пояснити специфікою місцевого самоврядування. Представники органів місцевого самоврядування більш відкриті та спілкуються безпосередньо з представниками місцевої громади, мають більше можливостей та більший простір для такого спілкування. Мешканці ОТГ дають роботі місцевої влади оцінку вищу, ніж містяни. Можна зробити припущення про те, що в ОТГ тісніший зв'язок

між місцевою владою і звичайними мешканцями через меншу кількість населення. При цьому мешканці ОТГ все одно доволі критично ставляться до представників влади, хоч і не так критично, як містяни. Наприклад, 48% респондентів з ОТГ вважають, що «інтереси представників місцевої влади важливіші за інтереси більшості населення». У респондентів з міст таких нараховується 63% [1]. Це призводить до думки, що в державі необхідно створювати такі умови для реалізації функцій державного управління та місцевого самоврядування, які б зумовили співпадіння інтересів управлінських структур на населення.

За матеріалами проведеного дослідження результати по містах і ОТГ не сильно відрізняються від середніх по країні. Найбільшими оптимістами при оцінці роботи місцевих органів самоврядування виявились експерти. Їхні оцінки набагато вищі за оцінки пересічних громадян. Тут ми маємо справу або з недооцінкою роботи місцевої влади респондентами, або ж із переоцінкою своєї роботи представниками влади. У цілому респонденти і в ОТГ, і в містах проявляли однаковий рівень активності. Але були відмінності по деяких видах діяльності. Так, в ОТГ менше, ніж у містах, підписували петиції. Це пов'язане з тим, що підписи збирають через інтернет-мережу, якою в ОТГ користуються не так активно, як у містах. Звідси випливає й те, що респонденти ОТГ рідше, ніж респонденти в містах і в середньому по країні, «брали участь в обговоренні політики місцевої влади через Інтернет» [1]. Однак мешканці ОТГ брали активнішу участь у зустрічах із представниками місцевої влади. Знову ж таки це пояснюється тіснішим взаємозв'язком між органами місцевого самоврядування та громадянами в невеличких містах і СМТ. З таких результатів необхідно зробити висновки, про необхідність поширення елементів електронного урядування в сільській місцевості та активізації форм безпосереднього контактування представників влади та громадян в містах.

Цікаво, що респонденти основної групи міст менше, ніж не тільки в ОТГ, але і в середньому по країні, «ходили на зустрічі громадян з депутатами міськради». На виборах

голосували 75% респондентів і в ОТГ, і в містах, що більше, ніж у середньому по країні (63%). Серед респондентів у містах популярніші порівняно з мешканцями ОТГ такі джерела отримання інформації, як телебачення, радіо та Інтернет. Серед респондентів в ОТГ більшою, ніж у містян, популярністю користуються газети. Такий феномен ми можемо спостерігати у Рівненській області. Головна газета м. Рівного «Рівне вечірнє» виходить накладом 3,5 тисячі екземплярів, в той час, як «Сарненські новини» – 12 тисяч екземплярів, «Володимирецький Вісник» – 8 тисяч екземплярів. Жителі селищ та невеликих міст більше використовують старі засоби комунікацій, зокрема газети в паперовому вигляді.

В ОТГ вищий рівень довіри до органів місцевої влади, ніж у містах та в середньому по країні. Як уже зазначалось, це пов'язане з тіснішими зв'язками в ОТГ між представниками влади і мешканцями. При цьому рівень довіри до центральних органів влади і в ОТГ, і в містах перебуває приблизно на однаково низькому рівні. Респонденти і в містах, і в ОТГ однаково низько оцінюють свою здатність впливати на прийняття рішень місцевою владою. Цікаво, що в середньому по країні настрої щодо цієї можливості оптимістичніші. Ще вище здатність громадян впливати на прийняття рішень оцінюють експерти. Тут два варіанти пояснення ситуації: чи то громадяни недооцінюють свої сили, чи то експерти малюють більш позитивну картину, ніж вона є насправді. Причини, які заважають впливати на процес прийняття рішень, у респондентів обох груп у цілому збігаються. При цьому мешканці міст бачать більше перешкод у донесенні своєї думки до місцевої влади, ніж мешканці ОТГ [1]. Слід вважати, що перешкодами у донесенні своєї думки до місцевої влади у містах та в селах не є фізичні перешкоди. В містах широко використовуються мережі Інтернет, спеціально розроблені системи електронних петицій, системи формування «громадського бюджету», в селах – безпосередній контакт між жителями та представниками органів місцевого самоврядування. Тому в подальшому дослідженні необхідно визначитись, що ж є реальними перешкодами на шляху діалогу

влади та громадян.

Респонденти і в ОТГ, і в містах песимістичніше, ніж у середньому по країні, оцінюють шанси на те, що «їхня думка буде врахована при прийнятті рішень місцевою владою». Знову виявилася розбіжність думок експертів і звичайних громадян, адже більшість експертів вважають, що думка громадян буде обов'язково взята до уваги. І в містах, і в ОТГ результати дослідження виявили низьку поінформованість громадян про децентралізаційну реформу. Рівень обізнаності нижчий навіть, ніж у цілому по країні. При цьому експерти, для яких децентралізація прямо пов'язана з їхньою професійною діяльністю, демонструють високий рівень обізнаності про неї.

Респонденти і міст, і ОТГ в цілому схвально оцінюють зміни в роботі органів місцевого самоврядування. При цьому, в ОТГ кількість схвальних відгуків дещо вища, ніж у містах і в середньому по країні (51% в ОТГ проти 39% у містах та 43% по країні). Більшість респондентів ОТГ (52%) вважають, що децентралізаційна реформа вплинула на розвиток їхніх населених пунктів. У містах цієї думки дотримуються лише 37%. А серед експертів таких, що помітили вплив реформи, нараховується 60% [1]. Однак такий рівень критичного відношення в містах можна визначити як наслідки впливу мас-медіа, в яких постійно на теперішній час висловлюється критична думка про дієвість реформ.

Респонденти міст демонструють значно менший рівень обізнаності зі створенням ОТГ, ніж мешканці ОТГ та ніж у середньому по країні. Це пояснюється тим, що міста майже не мають стосунку до ОТГ, на відміну від мешканців сіл чи СМТ, думками яких також цікавились при всеукраїнському опитуванні. І зрозуміло, що мешканці самих ОТГ мають вищий рівень обізнаності. Найбільшу поінформованість про створення ОТГ показали експерти. Цікаво, що 20% респондентів міст вважають, ніби їхнє місто входить до ОТГ. Причому жодне з міст основної групи не входило до ОТГ на момент проведення опитування. Значна кількість респондентів міст (47%) вагалась із відповіддю. Тут далася взнаки низька поінформованість про ОТГ. При цьому

навіть серед жителів ОТГ лише 71% знають про те, що їхній населений пункт входить до складу ОТГ. Респонденти і міст, і ОТГ дали приблизно однакову кількість схвальних відгуків про впровадження децентралізаційної реформи. При цьому у всеукраїнському опитуванні частка схвальних відгуків вища. Найбільшу підтримку децентралізаційна реформа отримала в експертів – абсолютна більшість висловили її свою підтримку [1]. Таку тенденцію частково можна пояснити тим, що у всеукраїнському опитуванні приймали участь представники столиці та мегаполісів України, які мають більш високий рівень інформованості відносно до жителів інших населених пунктів.

Висновки. На основі аналізу результатів дослідження, що проведено в рамках проекту «Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні», який реалізується Асоціацією міст України та Норвезькою асоціацією місцевих і регіональних влад у співпраці з Норвезьким інститутом міських і регіональних досліджень при фінансуванні Міністерством закордонних справ Норвегії можна стверджувати, що:

особливістю побудови матеріалу у презентованому дослідженні було порівняння підходів до процесів децентралізації та оцінювання діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в містах та об'єднаних територіальних громадах;

в державі необхідно створювати такі умови для реалізації функцій державного управління та місцевого самоврядування, які б зумовили співпадіння інтересів управлінських структур на населення;

необхідно зробити висновки, про необхідність поширення елементів електронного урядування в сільській місцевості та активізації форм безпосереднього контактування представників влади та громадян в містах;

жителі селищ та невеликих міст більше використовують старі засоби комунікацій, зокрема газети в паперовому вигляді, що впливає на їх обізнаність з процесами децентралізації;

слід вважати, що перешкодами у донесенні своєї думки до місцевої влади у містах та в селах не є фізичні перешкоди. В містах широко використовуються мережі Інтернет, спеціально

розроблені системи електронних петицій, системи формування «громадського бюджету», в селах – безпосередній контакт між жителями та представниками органів місцевого самоврядування. Тому в подальшому дослідженні необхідно визначитись, що ж є реальними перешкодами на шляху діалогу влади та громадян;

високий рівень критичного відношення в містах можна визначити як наслідки впливу мас-

медіа, в яких постійно на теперішній час висловлюється критична думка про дієвість реформ;

різницю у відповідях респондентів з міст та ОТГ із загальнонаціональним опитуванням частково можна пояснити тим, що у всеукраїнському опитуванні приймали участь представники столиці та мегаполісів України, які мають більш високий рівень інформованості відносно до жителів інших населених пунктів.

шляхом впровадження проекту забезпечення Рівненської області альтернативним паливом. *Вісник НУВГП. Економічні науки* : зб. наук. праць. Рівне : НУВГП, 2013. Вип. 1(69). С. 78–85.

6. Корбутяк В. І., Даніловець К. М., Пилипчук А. В. Роль електронного документообігу в діяльності місцевих органів виконавчої влади. *Стратегія і тактика державного управління* : зб. наук. праць. Рівне : НУВГП, 2016. Вип. 1-2. С. 96–101.

7. Наукові основи та імплементація світових практик місцевого самоврядування та об'єднання територіальних громад : монографія / І. Л. Сазонець, О. І. Алейнікова та ін. ; за наук. ред. д-ра екон. н., проф. І. Л. Сазонця. Рівне : Волин. береги, 2017. 216 с.

8. Сазонець І. Л., Джинджоян В. В., Чубар О. О. Розміщення продуктивних сил : навч. посібник для студ. вузів. Київ : Центр навчальної літ., 2006. 317 с.

Список використаних джерел

1. Місцева демократія та участь місцевих громад: Чому і як? : матеріали лекції. Норвезький та український досвід участі громадян у прийнятті місцевих рішень. Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні;

2. Якимчук А. Ю. Регіональна статистика : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2013. 149 с.

3. Yakymchuk A. Y., Valyukh A. M., Akimova L. M. Regional innovation economy: aspects of economic development. *Scientific bulletin of Polissia*. 2017. Ч. 1. № 3 (11). С. 170–178.

4. Антонова С. Е., Сорока М. П. Аналіз соціально-економічного розвитку регіону : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2013. 186 с.

5. Маланчук Л. О., Мошчич С. З., Тимошук І. І. Реалізація енергетичної політики України

References

1. Mistseva demokratiia ta uchast mistsevykh hromad: Chomu i yak? : materialy lektsii. Norvezkyi ta ukrainskyi dosvid uchasti hromadian u pryiniatti mistsevykh rishen. Partysypatyvna demokratiia ta obgruntovani rishennia na mistsevomu rivni v Ukraini;

2. Yakymchuk A. Yu. Rehionalna statystyka : navch. posib. Rivne : NUVHP, 2013. 149 s.

3. Yakymchuk A. Y., Valyukh A. M., Akimova L. M. Regional innovation economy: aspects of economic development. *Scientific bulletin of Polissia*. 2017. Ch. 1. № 3 (11). S. 170–178.

4. Antonova S. E., Soroka M. P. Analiz sotsialno-ekonomichnoho rozvytku rehionu : navch. posib. Rivne : NUVHP, 2013. 186 s.

5. Malanchuk L. O., Moshchych S. Z., Tymoshchuk I. I. Realizatsiia enerhetychnoi polityky Ukrainy shliakhom vprovadzhennia

zabezpechennia Rivnenskoï oblasti alternatyvnym palyvom. *Visnyk NUVHP. Ekonomichni nauky* : zb. nauk. prats. Rivne : NUVHP, 2013. Vyp. 1(69). S. 78–85.

6. Korbutiak V. I., Danilovets K. M., Pylypchuk A. V. Rol elektronnoho dokumentoobihu v diialnosti mistsevykh orhaniv vykonavchoi vlady. *Stratehiia i taktyka derzhavnoho upravlinnia* : zb. nauk. prats. Rivne : NUVHP, 2016. Vyp. 1-2. S. 96–101.

7. Naukovi osnovy ta implementatsiia svitovykh praktyk mistsevoho samovriaduvannia ta obiednannia terytorialnykh hromad : monohrafiia / I. L. Sazonets, O. I. Aleinikova ta in. ; za nauk. red. d-ra ekon. n., prof. I. L. Sazontsia. Rivne : Volyn. oberehy, 2017. 216 s.

8. Sazonets I. L., Dzhyndzhoian V. V., Chubar O. O. Rozmishchennia produktyvnykh syl : navch. posibnyk dlia stud. vuziv. Kyiv : Tsentri navchalnoi lit., 2006. 317 s.

розроблені системи електронних петицій, системи формування «громадського бюджету», в селах – безпосередній контакт між жителями та представниками органів місцевого самоврядування. Тому в подальшому дослідженні необхідно визначитись, що ж є реальними перешкодами на шляху діалогу влади та громадян;

високий рівень критичного відношення в містах можна визначити як наслідки впливу мас-

медіа, в яких постійно на теперішній час висловлюється критична думка про дієвість реформ;

різницю у відповідях респондентів з міст та ОТГ із загальнонаціональним опитуванням частково можна пояснити тим, що у всеукраїнському опитуванні приймали участь представники столиці та мегаполісів України, які мають більш високий рівень інформованості відносно до жителів інших населених пунктів.

шляхом впровадження проекту забезпечення Рівненської області альтернативним паливом. *Вісник НУВГП. Економічні науки* : зб. наук. праць. Рівне : НУВГП, 2013. Вип. 1(69). С. 78–85.

6. Корбутяк В. І., Даніловець К. М., Пилипчук А. В. Роль електронного документообігу в діяльності місцевих органів виконавчої влади. *Стратегія і тактика державного управління* : зб. наук. праць. Рівне : НУВГП, 2016. Вип. 1-2. С. 96–101.

7. Наукові основи та імплементація світових практик місцевого самоврядування та об'єднання територіальних громад : монографія / І. Л. Сазонець, О. І. Алейнікова та ін. ; за наук. ред. д-ра екон. н., проф. І. Л. Сазонця. Рівне : Волин. береги, 2017. 216 с.

8. Сазонець І. Л., Джинджоян В. В., Чубар О. О. Розміщення продуктивних сил : навч. посібник для студ. вузів. Київ : Центр навчальної літ., 2006. 317 с.

Список використаних джерел

1. Місцева демократія та участь місцевих громад: Чому і як? : матеріали лекції. Норвезький та український досвід участі громадян у прийнятті місцевих рішень. Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні;

2. Якимчук А. Ю. Регіональна статистика : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2013. 149 с.

3. Yakymchuk A. Y., Valyukh A. M., Akimova L. M. Regional innovation economy: aspects of economic development. *Scientific bulletin of Polissia*. 2017. Ч. 1. № 3 (11). С. 170–178.

4. Антонова С. Е., Сорока М. П. Аналіз соціально-економічного розвитку регіону : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2013. 186 с.

5. Маланчук Л. О., Мошчич С. З., Тимошук І. І. Реалізація енергетичної політики України

References

1. Mistseva demokratiia ta uchast mistsevykh hromad: Chomu i yak? : materialy lektsii. Norvezkyi ta ukrainskyi dosvid uchasti hromadian u pryiniatti mistsevykh rishen. Partysypatyvna demokratiia ta obgruntovani rishennia na mistsevomu rivni v Ukraini;

2. Yakymchuk A. Yu. Rehionalna statystyka : navch. posib. Rivne : NUVHP, 2013. 149 s.

3. Yakymchuk A. Y., Valyukh A. M., Akimova L. M. Regional innovation economy: aspects of economic development. *Scientific bulletin of Polissia*. 2017. Ch. 1. № 3 (11). S. 170–178.

4. Antonova S. E., Soroka M. P. Analiz sotsialno-ekonomichnoho rozvytku rehionu : navch. posib. Rivne : NUVHP, 2013. 186 s.

5. Malanchuk L. O., Moshchych S. Z., Tymoshchuk I. I. Realizatsiia enerhetychnoi polityky Ukrainy shliakhom vprovadzhennia

zabezpechennia Rivnenskoï oblasti alternatyvnym palyvom. *Visnyk NUVHP. Ekonomichni nauky* : zb. nauk. prats. Rivne : NUVHP, 2013. Vyp. 1(69). S. 78–85.

6. Korbutiak V. I., Danilovets K. M., Pylypchuk A. V. Rol elektronnoho dokumentoobihu v diialnosti mistsevykh orhaniv vykonavchoi vlady. *Stratehiia i taktyka derzhavnoho upravlinnia* : zb. nauk. prats. Rivne : NUVHP, 2016. Vyp. 1-2. S. 96–101.

7. Naukovi osnovy ta implementatsiia svitovykh praktyk mistsevoho samovriaduvannia ta obiednannia terytorialnykh hromad : monohrafiia / I. L. Sazonets, O. I. Aleinikova ta in. ; za nauk. red. d-ra ekon. n., prof. I. L. Sazontsia. Rivne : Volyn. oberehy, 2017. 216 s.

8. Sazonets I. L., Dzhyndzhoian V. V., Chubar O. O. Rozmishchennia produktyvnykh syl : navch. posibnyk dlia stud. vuziv. Kyiv : Tsentri navchalnoi lit., 2006. 317 s.